

FØROYSK TELDUFYRITØKA ÁVARAR:**Skaðiligt telduvirus kann gera um seg – eisini í Føroyum**

Hesa seinastu tíðina hevur verið nógv at sæð og hoyrt um eitt telduvirus, sum í næstum fer at gera um seg í teldum kring allan heim.

Talan er um eitt virus, ið kallast Michelangelo. Í yvir eitt ár hevur hetta virus ferðast frá teldu til teldu og sett seg at biða, til tíðin er komin, at tað skal sláa til.

»Vit hava fingið ávaring frá einum samstarvsfelaga, vit hava í Kalifornia, ið hevur heitt á okkum um at taka hetta virus í størsta álvara,« sigur Steinbjørn í Dali, Com Data. »Og tað hava vit so sjálvsagt eisini gjørt, og hava vit tí hjálp at geva kundum okkara, ið eru bangnir fyri, at hetta virus kann gera skaða á teldu ella forrit, ið eru á telduni.«

Óyðileggur allar upplýsingar 6. mars

Hevur Michelangelo sett seg á telduna, ger tað stóran skaða friggjadagin 6. mars. Virkningurin av hesum virusið er, at allar

upplýsingar á telduni fara fyri skjeyti og verða oyðilagdar.

»Vit hava m.a. eitt anti-virusforrit, ið eitur Norton Utilities, ið kann uppdaga hetta virusið,« sigur Steinbjørn. »Fólk kunnu keypa forritið ella senda boð eftir okkum, so koma vit og leita á telduni við tí, so tað vandamikla virusið kann finnast.«

So tey, ið hava teldu, mugu leggja sær í geyma, at virusið gerst virkið í morgin. »Vit kunnu so í øllum førum ráða fólk til at fá sær kopi av øllum tí, tey hava liggjandi inni á telduni, so tað kann vera óskalað av virusinum,« sigur Steinbjørn.

Men tað er ikki bert hetta eina telduvirusið, ið er komið í ljósmála.

Vísir seg sum vakurt, blaktrandi týrverkari

Eitt annað, ið av mongum verður mettt eins álvarsligt, um ikki uppافتar álvarsligari, er eitt virus, ið verður kallað Maltese

Amoeba. Hetta virus er bert fáar mánaðir gamalt, og hetta kann somuleiðis oyðileggja allar upplýsingar á telduni. Men ikki er nóg mikið við tí. Maltese Amoeba er bygt soleiðis upp, at tað alla tíðina endurtekur seg í ymiskum líki, so tað er at kalla heilt vónleyst at finna.

Hetta virus gerst virkið sunnudagin 15. mars, og vísir seg á tann hátt, at eitt vakurt týrverkari kemur á skermin við blaktrandi litum. Tá so brúkarin slökkir skermin og roynir at byrja umaftur, er skaðin longu hendur. Tá vísir skermurin fyrstu reglurnar í yrkingini »Auguries of Innocence« eftir William Blake, og so er teldan deyð!

Verður harði diskurin kannaður, vísir hann, at í staðin fyri tær oyðilögdu upplýsingarnar nú bert er eitt harðliga orðað álóp á fróðskaparsetrið á Malta at finna. Hetta, tí at tað eru lesandi á fróðskaparsetrinum har, ið hava skapt hetta virus og set tað í

Steinbjørn í Dali, Com Data: »Fólk kunnu keypa eitt antivirusforrit frá okkum ella biða okkum koma út at gjøgnumganga telduna við einum slíkum forriti, so sleppast kann undan, at skaðiligt telduvirus kunnu gera skaða á telduni og oyðileggja upplýsingar.« Mynd: Kalmar

gongd.

»Sum sagt er altíð ein ávís trygd í at fáa sær kopi av tí, ein hevði á telduni, tí tá er tað hóast alt eftir, um so alt hitt á telduni fer,« sigur Steinbjørn í Dali.

Revsað kopiering

Men hvussu ber tað til, at eitt virus so lættliga kann gera um seg í Føroyum, tá tað hóast alt er avmarkað, hvussu nógv samband brúkarar av føroyskum teldum hava við útlendskar teldur?

»Har eru fleiri møguleikar, og eitt tað mest vanligu er helst, at eitt virus liggur í eitt nú spolum, og at hetta virus verður gjørt virksamt, tá forritið av einum slíkum spæli verður kopierað. Eisini ber til at fáa eitt virus á annan hátt, men hetta er tað mest vanligu,« sigur Steinbjørn í Dali. »Á tann hátt smittar virusið, hvørja ferð ein brúkarir velur at kopiera, heldur enn at keypa upprunaligu vørurnar. Sigast kann á ein hátt, at hetta er ein máti hjá framleiðarunum at verja upprunaligi forritini, samstundis sum tey, ið kopiera, verða revsað.«

Við øðrum orðum ræður um hjá fólkum at ansa sær eftir tveimum døgum, um ein hevur illgruna um, at virus er á telduni, ella kann vera komið hagar á einhvønn hátt. Dagarnir eru friggjadagurin 6. mars og sunnudagurin 15. mars.

hj.

BINGO HØVUDSVINNINGUR:

Canon
ion
Still Video Camera

Eitt heilt ótrúligt og øðrvísi fototól, grundað á hægstu framtíðar tøkni. Nýtir t.d. ikki film, men disk og m.a. spennandi møguleikar ber til at sýna júst tiknar myndir í sjónvarpstólinum.

Siggið tólið hjá serfrøðinginum.

SMS FOTO & VIDEO

Tlf. 19820 · Postsmoga 1058 · FR-110 Tórshavn

Hava funnið eitt virus í Føroyum

Telda á stórari fyriritøku í Eysturoynni var smittað við einum virusi

Hóast vandin altíð er til staðar fyri, at virus er at finna á eini teldu, so er hetta hóast alt – og eisini tífetir – ikki so ógilig vanligt í Føroyum.

»Vit hava bert havt eitt dømi um, at virus hevur verið at funnið, og var tað fyrri nökrum fáum vikum síðani á einari stórari fyriritøku í Eysturoynni,« sigur Steinbjørn í Dali, Com

Data. »Har var tó talan um eitt virus, ið ikki var av so skaðiligum, men tað varð so funnið, áðrenn tað hevði gjørt nakað um seg.«

Talan var um eitt virus, ið virkaði á tann hátt, at tað upptók minni á telduni, og spakuliga át burtur av arbeidsorkuni, so teldan arbeiddi seinni og seinni av teirri somu orsök.

Annars finnast mong

og ymisk sløg av virus, ið kunnu gera skaða á teldur, men langt frá øll eru skaðilig. Talan er tilsamans um eini 1.000 ymisk sløg, harav bert fá eru av veruliga oyðileggjandi slag, meðan mong eru nærmast stuttlig og bert arga brúkarar eitt lítið sindur, uttan oyðilegging. Men altíð ræður um at vera fyrivarin.

hj.

